

Дмитро Дубов,

д-р політ. наук, ст. наук. співроб., заввідділу,
Національний інститут стратегічних досліджень

Світлана Дубова,

канд. іст. наук, викл.,
Київський національний університет культури і мистецтв

ПОЛІТИКА КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ЯК МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ ДЕРЖАВИ

У статті висвітлюється проблематика розвитку концепту «стратегічні комунікації». Акцентовано увагу на ролі, яку в системі стратегічних комунікацій відіграє публічна дипломатія. З досвіду діяльності США у 80-ті роки наведено приклади ефективного застосування публічної дипломатії в практичній діяльності американського уряду. Відзначено важливість культурної дипломатії як складової публічної дипломатії. Констатовано, що в Україні розвиток культурної дипломатії обмежується фактором нестачі управлінських кадрів із цього напрямку.

Ключові слова: стратегічні комунікації, публічна дипломатія, культурна дипломатія, підготовка кадрів, національні інтереси.

Стан, у якому сьогодні перебуває Україна, фахівці називають складною та багатоаспектною війною гібридного типу, розв'язаною проти нашої держави зовнішнім агресором. Особливістю цієї війни є масштабне використання ініціатором агресії інформаційного простору для ведення деструктивної пропагандистської діяльності, що досягається через просування власних стратегічних наративів, власного стратегічного контенту, до яких належать культура, мова, створення власного привабливого образу та демонізація образу України (на всіх фронтах: всередині самої України, на зовнішніх майданчиках та навіть серед населення самої держави-агресора).

У цих умовах і Україна, і інші демократичні держави шукають підходи, які можуть забезпечити ефективну протидію російській деструктивній пропаганді. Одним з найперспективніших шляхів є формування дієвої

системи стратегічних комунікацій. Разом з тим стратегічні комунікації є не тільки самостійною сферою діяльності, скільки механізмом упорядкування більш традиційних видів діяльності держави та недержавного сектору заради спільної мети. Усе більшого значення набуває ефективна взаємодія з неурядовими структурами та громадянським суспільством. Таке співробітництво здійснюється в межах публічної дипломатії, важливою складовою якої є культурна дипломатія. Однак сьогодні ефективність використання цих інструментів обмежено через брак чітких та науково виправданих концептуалізацій того, яке місце культурна дипломатія займає в системі стратегічних комунікацій.

Сьогодні стратегічні комунікації все ще залишаються складним концептом, який перебуває в процесі набуття змістової частини. Проблематику стратегічних комунікацій (страткому) вивчали такі закордонні дослідники, як Б. Гамільтон, Х. Гуерро-Кастро, Д. Хольцхаузен, Г. Дімітріу, С. Татхем, К. Пол. Серед українських дослідників – А. Баровська, В. Петров, Д. Дубов, С. Даниленко, М. Ожеван та ін. Їхні праці більшою мірою присвячені або загальним питанням розвитку системи стратегічних комунікацій, або специфічним складовим (наприклад стратегічному нарративу). Окремі проблеми реалізації публічної дипломатії в межах страткому досліджувала Т. Черненко. Концепцію «культурної дипломатії» вивчала О. Розумна. Водночас цілісно проблеми культурної дипломатії як частини стратегічних комунікацій ще не були досліджені.

Метою статті є визначення місця культурної дипломатії в межах системи стратегічних комунікацій.

Концепція стратегічних комунікацій як єдиного формату здійснення комунікативної діяльності все ще перебуває в процесі свого становлення. У статті «Стратегічні комунікації: проблеми концептуалізації та практичної реалізації» [1] автор наводить історію формування поняття та ключові проблеми, з якими стикаються дослідники на цьому шляху.

Істотна поліваріантність підходів лише збільшується. Наприклад, у дослідженні *Strategic Communication: perspectives and challenges for Latvia within the EU and NATO* [2] запропоновано альтернативні підходи до цієї концепції (які більшою мірою базовані на європейському розумінні стратегічних комунікацій). У зазначеній праці увага акцентується на цілях та стратегічних завданнях страткому, залишаючи

«за дужками» питання, хто і як має реалізовувати ці завдання. Зокрема, виділено три ключові цілі.

1. Адаптація державних рішень/політики. Під такою адаптацією слід розуміти необхідність розширення та поглиблення комунікативних каналів для того, щоб ефективно доносити рішення/політику до цільових аудиторій. Передусім це – адаптація комунікування в соціальних мережах та інших цифрових медіа, адаптація самих меседжів для того, щоб вони були зрозумілі аудиторіям, підвищення динамічності донесення своїх меседжів до аудиторій.

2. Пояснення рішень/політик. Включає в себе проактивне комунікування з фокусом на пояснювальну комунікацію щодо прийнятих рішень; на збільшення ролі самих комунікацій у процесі прийняття рішень; пояснення рішень/політик через введення їх до загального наративу.

3. Захист рішень/політик. Завдання, яке сформувалося безпосередньо під впливом гібридної війни і включає в себе заходи з посилення суспільних мовників та їхніх наративів; посилення наративу в інтересах захисту держави – тобто всього того, що має забезпечити реалізацію вже прийнятих рішень.

Згадана концепція «наративу» так само є дискусійною та позбавленою чіткості в сенсі її практичного застосування (цікавий огляд підходів до сутності наративу наводить, наприклад, М. А. Ожеван [3]). Незважаючи на те що найбільш ґрунтовно концепція «наративу» розроблена в різних лінгвістичних (передусім – школи структуралізму), філософських, соціологічних та психологічних школах, однак найчастіше наратив (або, як він частіше згадується, – стратегічний наратив) інтерпретується в межах підходів Ж.-Ф. Ліотара, тобто оповіді, яка лежить в основі конкретних варіантів вибору. Тобто «стратегічний наратив» є формою метаоповідання, яка не просто легітимує певні рішення, а й багато в чому їх обумовлює.

В Україні поняття «стратегічні комунікації» визначено у Воєнній доктрині України (в редакції 2015 р.) таким чином: «скоординоване і належне використання комунікативних можливостей держави – публічної дипломатії, зв'язків із громадськістю, військових зв'язків, інформаційних та психологічних операцій, заходів, спрямованих на просування цілей держави» [4].

Відповідно до наведеного вище визначення основне коло державних суб'єктів, які задіяні в реалізації стратегічних комунікацій на загально-

державному рівні, становлять профільні центральні органи виконавчої влади з питань державної інформаційної політики (Міністерство інформаційної політики України), з питань військової оборони держави (Міністерство оборони України), з питань зовнішньої політики (Міністерство закордонних справ України), а також структури розвідувального та контррозвідувального співтовариства (що відповідають за інформаційні та психологічні операції).

Звичайно, більшою мірою вся зовнішньополітична складова донесення до цільових аудиторій стратегічного наративу покладається на МЗС та весь наявний у держави інструментарій зовнішньополітичного позиціонування. Водночас сьогодні цей інструментарій ширший, ніж, власне діяльність лише самого зовнішньополітичного відомства держави. І одним з інструментів, який все активніше застосовують держави для оптимізації своєї зовнішньополітичної діяльності, є публічна дипломатія, яку Верховний представник Європейського Союзу з питань закордонних справ Ф. Могеріні назвала «інтегральною частиною зовнішньої політики» [5].

До ключових елементів публічної дипломатії відносять [6]:

- програми освітніх обмінів (для вчених, студентів та школярів);
- програми відвідання країни;
- популяризація мови держави у світі та сприяння вивченню цієї мови іноземними аудиторіями;
- поширення знань про державу, її культуру, а також проведення культурних заходів та обмінів (у тому числі переклад та поширення книг національних видавців, що вважається механізмом довгострокових стратегій публічної дипломатії [7]);
- забезпечення широкого спектра мовлення (радіо, телебачення, мережа Інтернет) для закордонних аудиторій.

Однак у межах публічної дипломатії розвиваються й інші тематичні напрями, які часто набувають самостійного змісту та власного виміру досліджень. Яскравим прикладом такого напрямку є культурна дипломатія.

Автори дослідження «Культура та культурна дипломатія: порівняльні дослідження канадського та китайського прикладів» відзначають, що «культурна дипломатія є одночасно «новим» та «старим» терміном у світі дипломатії» [8]. Це пояснюється тим, що, з одного боку, перші

прикладі культурної дипломатії можна знайти ще у відносинах держав у другому–третьому тисячоліттях до н. е, а з іншого – як самостійне явище її почали досліджувати лише після Другої світової війни (наприклад – [9]).

Водночас, коли йдеться про цілеспрямовану практику застосування «культури» для досягнення зовнішньополітичних цілей, такі дослідники як К. Гамільтон та Р. Лангхорн [10] пропонують звернутись до діяльності місіонерів середньовічної Візантії, які поширювали не лише релігійні доктрини, а й погляди на світ загалом, певні ідеї, вірування та порядки.

Вважається, що в сучасній історії першою до практики цілеспрямованого використання культурної дипломатії звернулась Франція. Спочатку в 1883 р. завдяки зусиллям французького дипломата П. Кабмона було утворено Alliance Francaise (з філіалом у Барселоні), який мав на меті просування французької мови, а під час Першої світової війни у структурі МЗС Франції з'явились аташе з культури, а трохи пізніше – і окремий Директорат з культурних відносин [11].

Як вже зазначалося, системні дослідження у сфері «культурної дипломатії» почали з'являтися лише після Другої світової війни. Тоді дослідники визначали культурну дипломатію як «досягнення цілей зовнішньої політики через культурну комунікацію чи інші дипломатичні активності, пов'язані з культурою» [8].

Культурна дипломатія – це напрям дій, що базується на обміні ідеями, цінностями, традиціями та іншими аспектами культури чи ідентичності. Культурна дипломатія спрямована на зміцнення відносин та поліпшення соціокультурної співпраці, на просування національних інтересів на зовнішній арені [12].

Традиційно виділяють три ключові характеристики культурної дипломатії: широта (охоплення задіяних заходів), ненасильство та непомітність. Однак і сьогодні для дослідників залишається запитання: якою мірою культура країни пов'язана з культурною дипломатією та яким є ефект від діяльності культурної дипломатії загалом.

Крім того, так само не повною мірою визначено взаємозв'язок між культурною та публічною дипломатією. Сьогодні культурна дипломатія частіше за все сприймається як складова публічної дипломатії (в тому числі така практика існує і в Україні (напр., див.: Україна як бренд. Ольга Жук і нова культурна дипломатія у МЗС [13]).

Однак дослідник у сфері культурної дипломатії Е. Пажтінка [11] (на прикладі еволюції концепту та практики реалізації, зокрема в США) зазначає, що культурна дипломатія в роки холодної війни реалізовувалась Інформаційною агенцією США. Е. Пажтінка також акцентує увагу на тому, що поняття «публічна дипломатія» все ж ширше за поняття «культурна дипломатія», оскільки, публічна дипломатія охоплює цілу низку заходів, які не підпадають під зону відповідальності культурної дипломатії. Такий підхід загалом є традиційним у дослідників культурної дипломатії, але тоді постає запитання (яке потребує подальших досліджень), які ще елементи публічної дипломатії існують, крім культурної.

Незважаючи на зазначені термінологічні та інституційні проблеми щодо розвитку культурної дипломатії, загально визнано неможливість реалізації її завдань лише державними структурами – цей вид дипломатії більше ніж будь-який інший потребує тіснішого взаємозв'язку з приватним сектором чи громадянським суспільством.

Щодо місця культурної дипломатії в загальній системі стратегічних комунікацій держави слід відзначити, що культурна дипломатія (зважаючи на її основні механізми реалізації) має безпосереднє відношення до впровадження стратегічного наративу як форми метаоповідання. Більше того, зважаючи на те, що стратегічний наратив має бути не лише розроблений, а й належним чином «оформлений» для різних цільових груп, це зумовлює потребу активного залучення механізмів культурної дипломатії щонайменше у двох ключових елементах. По-перше, створення належного контенту (в різних формах) для реалізації стратегічного наративу. По-друге, адаптування цього контенту до різних культурних традицій цільових аудиторій. Це потребує найтіснішого зв'язку відповідальних державних структур (передусім, профільних відомств, що відповідають за стратегічні комунікації) із представниками культурного простору як української держави, так і з представниками закордонних культурних просторів (які, з одного боку, самі є цільовими аудиторіями для донесення українського наративу, а з іншого – вони є каналом, через який цей наратив поширюється в інших цільових аудиторіях).

Сьогодні в Україні здійснюються окремі кроки щодо підтримки публічної та культурної дипломатії на загальнодержавному рівні.

У Міністерстві закордонних справ України вперше в історії відомства створено Управління публічної дипломатії (грудень 2015 р.), у структурі якого є спеціальний підрозділ з культурної дипломатії. Це стало важливим кроком для зміцнення можливостей України у сфері стратегічних комунікацій [14]. Водночас експерти констатують, що для повноцінної реалізації заходів у цій сфері потрібна додаткова увага держави до цієї проблематики, у тому числі щодо створення специфічних інституцій культурної дипломатії. У доповіді «Культурна дипломатія України: стан, проблеми, перспективи» [15] наголошується на ключових факторах, які істотно впливають на ефективність діяльності таких інституцій (за умови, що їхня діяльність має чітку та зрозумілу державну підтримку, передусім фінансову):

1) підпорядкованість (координованість) зовнішньополітичному відомству держави;

2) популяризація мови та надання послуг з її вивчення мають стати одним з найважливіших напрямів діяльності таких інституцій;

3) ретрансляція цінностей – як українських, так і загальноєвропейських (тим самим стаючи частиною загального європейського культурного простору);

4) відповідність культурним запитам країни перебування;

5) налагодження довготривалих зв'язків та розвиток продуктивного партнерства. Діяльність інститутів культурної дипломатії передбачає вихід за межі дипломатичних заходів, підтримку гастрольної діяльності, сприяння розвитку різноманітних напрямів культури і мистецтва (кінематограф, театр, візуальне мистецтво, музика, архітектура та урбанізм, музейна справа);

6) підтримка сучасної культури і мистецтва;

7) мережева структура;

8) підтримка літературних проєктів і книговидавництва.

Функціонування таких установ потребує спеціалістів з культурної дипломатії як для державного сектору, так і для приватного й громадського. Мова йде про фахівців, які здатні в усій повноті розуміти цілі та завдання культурної дипломатії, організовувати роботу відповідних установ, формувати їхню стратегічну політику та розуміти роль культурної дипломатії у загальній системі стратегічних комунікацій держави. Підготовка таких фахівців має стати пріоритетом для українських ВНЗ, які

готують кадри безпосередньо для сфери культури (наприклад, Київський національний університет культури та мистецтв, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв тощо), де цей напрям може бути ініційований та набути практичного виміру. Тим більше, що вже згадана аналітична доповідь [15] містить рекомендацію Міністерству освіти і науки України ініціювати створення єдиного спеціалізованого курсу з culture diplomacy для навчальних закладів України (із залученням представників різних українських громад світу).

Висновок. Стратегічні комунікації сьогодні є одним з важливих напрямів консолідації комунікативних спроможностей держави для досягнення національних інтересів та протидії ворожим інформаційним операціям. Культурна дипломатія відіграє в цьому процесі важливу роль, забезпечуючи не лише роботу із зовнішніми цільовими аудиторіями, а й залучаючи творчу громадськість до процесу вироблення адекватного стратегічного контенту для впливу на інші цільові аудиторії. Водночас все ще не дослідженим залишається взаємозв'язок між публічною та культурною дипломатією, що є важливою методологічною проблемою, розв'язання якої може мати конкретний практичний (інституційний та нормативно-правовий) вимір.

Література

1. *Дубов Д. В.* Стратегічні комунікації: проблеми концептуалізації та практичної реалізації / Д. В. Дубов // Стратегічні пріоритети. – 2016. – № 4. – С. 9–23.
2. Strategic Communication: perspectives and challenges for Latvia within the EU and NATO [Electronic resource]. – Mode of access: <http://liia.lv/en/analysis/strategic-communication-perspectives-and-challenges-for-latvia-within-the-eu-and-nato-575>. – Title from the screen.
3. *Ожеван М. А.* Глобальна війна стратегічних нарративів: виклики та ризики для України / М. А. Ожеван // Стратегічні пріоритети. – 2016. – № 4. – С. 30–40.
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року «Про нову редакцію Воєнної доктрини України» : Указ Президента України від 24.09.2015 № 555/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/555/2015>. – Назва з екрана.

5. New european cultural diplomacy platform launched [Electronic resource]. – Mode of access: http://ec.europa.eu/dgs/fpi/announcements/news/20160401_1_en.htm. – Title from the screen.

6. Defining Public Diplomacy [Electronic resource]. – Mode of access: <http://uscpublicdiplomacy.org/page/what-pd>. – Title from the screen.

7. Political and psychological activity [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.cia.gov/library/readingroom/docs/CIA-RDP86 M00886 R002400020025-0.pdf>. – Title from the screen.

8. *Hu, Yue*. Culture and cultural diplomacy a comparative study of a Canadian and Chinese case [A Thesis Submitted to the Faculty of Graduate Studies and Research In Partial Fulfillment of the Requirements] Yue. Hu. // University of Regina, 2011. – 141 p.

9. Ruth McMurry and Muna Lee, *The Cultural Approach: Another Way in International Relations*. Chapel Hill, Univ. of North Carolina Press, 1947.

10. *Hamilton K., Langhorne R.* The Practice of Diplomacy. Its Evolution, Theory and Administration. – New York : Routledge, 2010. – 328 p.

11. Pajtinka E. Cultural diplomacy in the theory and practice of contemporary international relations // *Politicke vedy / Studies*. – 2014. – pp. 95–108.

12. What is Cultural Diplomacy? What is Soft Power? [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.culturaldiplomacy.org/index.php?en_culturaldiplomacy. – Title from the screen.

13. Україна як бренд. Ольга Жук і нова культурна дипломатія у МЗС [Електронний ресурс] / Записала інтерв'ю К. Боганова. – Режим доступу: <http://life.pravda.com.ua/culture/2016/02/22/208496/>. – Назва з екрана.

14. *Петров В. В.* Щодо становлення системи стратегічних комунікацій органів державної влади у контексті розвитку відносин з НАТО / В. В. Петров // *Стратегічні пріоритети*. – 2016. – № 4. – С. 24–29.

15. *Розумна О. П.* Культурна дипломатія України: стан, проблеми, перспективи : аналіт. доп. [Електронний ресурс] / О. П. Розумна // Національний інститут стратегічних досліджень. – 2016. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/kultu_dypl-26841.pdf. – Назва з екрана.

References

1. Dubov, D. V. (2016). *Stratehichni komunikacii: problemy konceptualizacii ta praktycnoi realizacii* [Strategic communications: problems and

practical conceptualization]. *Stratehichni priorytety – Strategic priorities*, no. 4, pp. 9–23 [in Ukrainian].

2. Strategic Communication: perspectives and challenges for Latvia within the EU and NATO. Retrieved from <http://liia.lv/en/analysis/strategic-communication-perspectives-and-challenges-for-latvia-within-the-eu-and-nato-575> [in English].

3. Ozhevan, M. A. (2016). Hlobalna viina stratehichnykh naratyviv: vykyky ta ryzyky dlia Ukrainy [The Global War of Strategic Narratives: Challenges and Risks for Ukraine]. *Stratehichni priorytety – Strategic priorities*, no. 4, pp. 30–40 [in Ukrainian].

4. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 2 veresnia 2015 roku «Pro novu redaktsiiu Voiennoi doktryny Ukrainy» : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 24.09.2015 no. 555/2015. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/555/2015> [in Ukrainian].

5. New european cultural diplomacy platform launched. Retrieved from http://ec.europa.eu/dgs/fpi/announcements/news/20160401_1_en.htm [in English].

6. Defining Public Diplomacy. Retrieved from <http://uscpublicdiplomacy.org/page/what-pd> [in English].

7. Political and psychological activity. Retrieved from https://www.cia.gov/library/readingroom/docs/CIA-RDP86_M00886_R002400020025-0.pdf [in English].

8. Hu, Yue (2011). Culture and cultural diplomacy a comparative study of a Canadian and Chinese case [A Thesis Submitted to the Faculty of Graduate Studies and Research In Partial Fulfillment of the Requirements]. University of Regina, 141 p. [in English].

9. McMurry, R., Lee, M. (1947). *The Cultural Approach: Another Way in International Relations*. Chapel Hill, Univ. of North Carolina Press [in English].

10. Hamilton, K., Langhorne, R. (2010). *The Practice of Diplomacy. Its Evolution, Theory and Administration*. New York : Routledge. 328 p. [in English].

11. Pajtinka, E. (2014). Cultural diplomacy in the theory and practice of contemporary international relations. *Politicke vedy*, 4, pp. 95–108 [in English].

12. What is Cultural Diplomacy? What is Soft Power? Retrieved from http://www.culturaldiplomacy.org/index.php?en_culturaldiplomacy [in English].

13. Ukrayina yak brend. Olha Zhuk i nova kulturna dyplomatiya u MZS [Ukraine as a brand. Olga Beetle and the new cultural diplomacy at the Foreign Ministry]. Retrieved from <http://life.pravda.com.ua/culture/2016/02/22/208496/> [in Ukrainian].

14. Petrov, V. V. (2016). Shhodo stanovlennya systemy stratehichnyx komunikacij orhaniv derzhavnoyi vlady u konteksti rozvytku vidnosyn z NATO [Regarding the establishment of the system of strategic communications of public authorities in the context of relations with NATO]. *Stratehichni priorityty*. – *Strategic priorities*, no. 4, pp. 24–29 [in Ukrainian].

15. Rozumna, O. P. (2016). Kulturna dyplomatiya Ukrayiny: stan, problemy, perspektyvy: analitychna dopovid [Cultural diplomacy Ukraine: state, problems and prospects analytical report]. *Nacionalnyi instytut stratehichnyh doslidzhen* – *National Institute for Strategic Studies*. Retrieved from http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/kultu_dypl-26841.pdf [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 05.04.2017.

Dmitry Dubov,

Dr. Sci. (Political), Senior Researcher, National Institute for Strategic Studies

Svetlana Dubova,

Cand. Sci. (Historical), teacher,

Kyiv National University of Culture and Arts

The Policy of Cultural Diplomacy as a Mechanism for Implementing Strategic Communications of the State

This article analyzes the place of cultural diplomacy in state's system of strategic communications.

Strategic communications today are defined as the main tool to response to the Russian Federation's destructive propaganda against Ukraine and the other countries. The central element of the system of strategic communications is the introduction of state's strategic narrative to target audiences. A strategic narrative proposed to consider in paradigm of the J.-F.Liotar.

One of the basic elements of public diplomacy is cultural diplomacy (in this case there is still no coherent research of interdependence of the concepts of «public» and «cultural» diplomacy). Cultural diplomacy is though not a new concept, but poorly studied from a theoretical point of view. In spite of the thousand-year experience of the practical implementation of cultural diplomacy and the beginning of the institutionalization of the phenomenon in the late 19 th century, but as a holistic concept, it appears only after the Second World War. In general, cultural diplomacy is defined as a method of achieving the state's foreign policy goals through cultural communication or other diplomatic action related to culture.

It is emphasized that it is impossible to implement cultural diplomacy solely by public authorities and it requires a synergistic joining forces with non-state actors.

In the state's system of strategic communications cultural diplomacy performs a dual role. On the one hand, culture diplomacy helping strategic narratives gain a certain shape (in the form of cultural product – the content), as well as to adapt the content to the different cultural traditions of the target audiences. On the other hand cultural diplomacy not only helps the content to reach target audiences (who are representatives of the cultural community of foreign countries), but also to engage target groups in the process of further spread of this content to other target audiences.

Today in Ukraine practical work on the implementation of cultural diplomacy enhanced. But the process is facing with a shortage of financial resources, insufficient government attention, as well as problems with a holistic understanding of how these activities should be carried out.

Keywords: strategic communications, public diplomacy, cultural diplomacy, training of personnel, national interests.

Дмитрий Дубов,

д-р полит. наук, ст. науч. сотр., заведомом,

Национальный институт стратегических исследований

Светлана Дубова,

канд. ист. наук, преп.,

Киевский национальный университет культуры и искусств

Политика культурной дипломатии как механизм реализации стратегических коммуникаций государства

В статье освещается проблематика развития концепта «стратегические коммуникации». Акцентировано внимание на роли, которую в системе стратегических коммуникаций играет публичная дипломатия. Из опыта деятельности США в 80-е годы приведены примеры эффективного применения публичной дипломатии в практической деятельности американского правительства. Отмечается значение культурной дипломатии как важной составляющей публичной дипломатии. Констатировано, что в Украине развитие культурной дипломатии ограничивается фактором нехватки управленческих кадров по данному направлению.

Ключевые слова: стратегические коммуникации, публичная дипломатия, культурная дипломатия, подготовка кадров, национальные интересы.